

Burgemeester

gemeente Schiedam

Stadskantoor, Stadserf 1
Postbus 1501
3100 EA Schiedam

14 010
schiedam.nl

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
	22UIT05546	29 juli 2022
Uw brief van	Doorkiesnummer	E-mail
	14 010	contact@schiedam.nl

Onderwerp
Update opvang Oekraïense vluchtelingen 3

Beste leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeer ik u opnieuw over de ontwikkelingen rond de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. De algemene indruk is dat de vluchtelingen zich - ondanks hun ongelukkige situatie - beter thuis zijn gaan voelen en hun reguliere leven zoveel mogelijk oppakken. De opvanglocaties in onze stad zijn de afgelopen weken verder gevuld; er zijn nog slechts enkele plaatsen niet bezet. Waar in de beginperiode de huisvesting zelf het grootste deel van onze aandacht vroeg, zijn dat nu vooral onderwerpen die gerelateerd zijn aan onder andere gezondheid en onderwijs.

In deze brief vindt u de volgende onderwerpen:

- Opvanglocaties
- Inschrijving
- Onderwijs
- Werk
- Gezondheid
- Financiën

Opvanglocaties

In onze regio worden op dit moment 3.400 vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen (situatie eind juli). De omvang van de instroom van vluchtelingen wisselt. Tot enkele weken geleden was er in Schiedam weinig nieuwe instroom en waren niet alle opvangplekken bezet. Per september lopen de contracten voor een aantal grotere locaties in de regio af, waaronder dat van de Volendam, het cruiseschip dat in Rotterdam is afgemeerd. De bewoners van die locaties worden sinds half juli stapsgewijs ondergebracht op andere bestaande locaties, waaronder die in Schiedam.

Schiedam kent op dit moment 3 gemeentelijke opvanglocaties:

- Rivierschip Patria (Buitenhavenweg)
- Admiraal De Ruyterstraat
- François HaverSchmidt

Daarnaast hebben we in de afgelopen periode enkele andere locaties overwogen. Deze bleken slechts plaats te hebben voor een klein aantal vluchtelingen en/of ingrijpende en kostbare aanpassingen te vereisen. Daarom hebben we ervan afgezien deze locaties in te zetten. Uiteraard staat de gemeente wel open voor nieuwe locaties, mochten die worden aangeboden. Naast de opvang in gemeentelijke accommodaties hebben op dit moment ook nog zo'n 220 Oekraïners onderdak bij particulieren. Het totaal aantal in Schiedam opgevangen Oekraïense vluchtelingen in gemeentelijke en particuliere opvang is nu ongeveer 450.

Rivierschip Patria (Buitenhavenweg)

Voordat het schip in maart in Schiedam werd ingezet, was het in onderhoud. Omdat er toen acuut behoefte was aan een groot aantal opvangplekken, is het schip ingezet nog voordat het onderhoud geheel was afgerond. Hoewel het schip inzetbaar was, was het vanaf het begin duidelijk dat deze accommodatie op enkele punten diende te worden verbeterd zodra hier ruimte voor zou zijn.

Na de ingebruikname van de locatie François HaverSchmidt ontstond die ruimte. In overleg met de eigenaar van de Patria is besloten dat hij het nog uit te voeren onderhoud in juni zou laten plaatsvinden. De Patria heeft Schiedam daarom op 6 juni tijdelijk verlaten. Sinds maandag 11 juli is het schip weer terug aan de Buitenhavenweg. De Patria heeft 69 beschikbare plekken. Deze zijn inmiddels alle bezet. Dit betreft in vrijwel alle gevallen uitstroom vanuit de Volendam.

Admiraal de Ruyterstraat

Op deze locatie zijn 10 slaapplekken, waarvan er gemiddeld 7 bezet zijn. Deze locatie is beschikbaar tot medio oktober, daarna zal deze sluiten.

François Haverschmidt

Op deze locatie werden tot medio juli circa 100 mensen opgevangen. Inmiddels zijn de resterende 50 plekken ook ingezet voor mensen die vanuit de centrale locatie van de regio moeten worden opgevangen en ten behoeve van Oekraïners die opnieuw ondergebracht moeten worden omdat hun huidige opvang niet meer beschikbaar is. Op dit moment wordt de volledige capaciteit van François HaverSchmidt benut, afgezien van 10 plekken die zijn gereserveerd voor medische evacuees met hun mantelzorgers.

De opvang op deze locatie verloopt zonder veel problemen. Er is goed contact met omwonenden, die hebben aangegeven overlast te ervaren van spelende kinderen. In overleg met het locatiemanagement en de wijkagent vinden we hiervoor een oplossing.

Op 26 mei deed het COA, bij monde van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR), een dringend beroep op gemeenten om voor een periode van 2 weken een aantal opvangplekken aan te bieden voor asielzoekers, in verband met het tekort aan plaatsen in Ter Apel. De locatie François HaverSchmidt had daarvoor ruimte.

Een belangrijk aandachtspunt voor ons was daarbij dat we vermenging van de 2 groepen wilden voorkomen. Die mogelijkheid bleek er te zijn, omdat de kamers op de begane grond nog waren gereserveerd voor de medische evacuees. De asielzoekers (het betrof uitsluitend vrouwen en kinderen) zijn in deze kamers ondergebracht. Na een verblijf van 2 weken hebben zij op 12 juni deze locatie weer verlaten.

Deze opvang heeft niet direct geleid tot extra kosten, omdat gebruik kon worden gemaakt van de huidige voorzieningen voor vluchtelingen uit Oekraïne. Met de VRR/COA is overeengekomen dat de gemeente kosten voor beveiliging, locatiemanagement en catering deels mag toerekenen aan de asielzoekers en de gemeente hiervoor separaat vergoed zal worden door de VRR.

Rondleiding

Op 17 juni heb ik 10 raadsleden rondgeleid op de locatie François HaverSchmidt. Ik vond het belangrijk om u met eigen ogen te kunnen laten zien hoe we in Schiedam de opvang van Oekraïense vluchtelingen hebben vormgegeven. Zowel de rondleiding als de locatie werden positief ontvangen. Naast informatie over de fysieke opvang was er aandacht voor de ondersteuning en begeleiding die de vluchtelingen wordt geboden.

Inschrijving

Eerder bleek het niet eenvoudig om de inschrijving in de BRP actueel te houden. Met name bij particuliere opvangadressen vertrokken vluchtelingen soms zonder de gemeente daarvan in kennis te stellen. Ook vonden er soms verhuizingen plaats tussen gemeentelijke opvanglocaties in Schiedam en de regio. Deze situatie heeft zich in de afgelopen weken gestabiliseerd. Daardoor hebben we nu beter in kaart wie in Schiedam verblijven.

Onderwijs

Onder de vluchtelingen bevinden zich relatief veel kinderen. Deze kinderen hebben recht op het volgen van onderwijs en vallen onder de leerplicht. Kinderen in de basisschoolleeftijd krijgen onderwijs bij de Wereldschool in Nieuwland. Dit betreft op dit moment 22 leerlingen.

Voor leerlingen in de voortgezetonderwijsleeftijd is in regionaal verband (Maassluis, Vlaardingen, Schiedam) afgesproken dat Oekraïense jongeren regionaal worden opgevangen in de internationale schakelklassen. Deze klassen zijn onderdeel van de scholengroep De Internationale Vos met locaties in Vlaardingen en Schiedam. Deze locaties bieden inmiddels echter onvoldoende ruimte om alle jongeren te plaatsen. Daarom is in regionaal verband onderzocht waar nog ruimte beschikbaar is. We hebben in Schiedam ruimte gevonden in 4 van de 16 lokalen in de schoolwoningen aan de Stockholm. Deze ruimtes hebben een onderwijsbestemming. Voor een periode van 1 jaar zullen maximaal 60 Oekraïense leerlingen in de leeftijd van 12 tot 18 jaar hier voortgezet onderwijs volgen.

Met De Internationale Vos zijn afspraken gemaakt om eventuele overlast voor de omgeving zo veel mogelijk te voorkomen. Omwonenden zijn inmiddels per brief geïnformeerd. Naar zich laat aanzien kunnen de kosten voor het geschikt maken van deze locatie worden gedeclareerd bij het Rijk.

Leerplicht

Hoewel verreweg de meeste Oekraïense kinderen inmiddels naar school gaan, blijkt een klein deel dit nog niet te doen. We informeren de ouders van deze kinderen over de Nederlandse regels met betrekking tot leerplicht. Na de zomervakantie zal hierop nadrukkelijk worden gehandhaafd.

Fietsen

Voor schoolgaande kinderen zullen we waar nodig voorzien in de aanschaf van fietsen. De gemeente heeft een wettelijke taak om te zorgen voor vervoersmogelijkheden voor deze kinderen. De kinderen die tijdelijk naar Vlaardingen moesten uitwijken kregen de beschikking over een OV-kaart.

Gezondheid

Vluchtelingen doen net als andere inwoners een beroep op de zorg. Naast het raadplegen van een huisarts is incidenteel ook ziekenhuisopname of inzet van geestelijke gezondheidszorg aan de orde. Schiedam heeft ervoor gekozen een ambulante verpleegkundige in te zetten. Deze verpleegkundige informeert ook over hoe de zorg in Nederland werkt en begeleidt waar nodig en mogelijk. Deze functie blijkt in de praktijk van grote waarde.

Vanaf 1 juli komt medische zorg voor ontheemden uit Oekraïne met burgerservicenummer ten laste van de Regeling Medische Zorg voor Ontheemden uit Oekraïne (RMO). Vanaf 1 augustus kunnen declaraties voor geleverde zorg worden verwerkt. Voor ontheemden zonder burgerservicenummer blijft de subsidieregeling medisch noodzakelijke zorg voor onverzekerden (SOV) beschikbaar.

In de gemeentelijke opvang verblijven enkele baby's. De ouders ontvangen voor deze zeer jonge kinderen een reguliere vergoeding, maar die is onvoldoende om alle kosten te dekken. Dit speelt uiteraard ook op andere opvanglocaties in het land. We zorgen ervoor dat de baby's de noodzakelijke verzorging kunnen krijgen.

Werk

Een aantal Oekraïners die in Schiedam verblijven heeft inmiddels werk gevonden en daarmee een dagbesteding. Het gaat bijvoorbeeld om werk bij bedrijven in het Westland, maar ook om huishoudelijk werk of werk in een supermarkt. Voor zover dat binnen onze mogelijkheden ligt proberen we te voorkomen dat malafide uitzendbureaus een voet tussen de deur krijgen. Het locatiemanagement op de gemeentelijke locaties is hier alert op; bij particuliere opvanglocaties is dit toezicht slechts beperkt. Via Stroomopwaarts wordt wel samengewerkt met betrouwbare uitzendorganisaties. Vluchtelingen die werken en daarmee eigen inkomsten hebben, ontvangen niet langer leefgeld.

Toeslagen

Oekraïense vluchtelingen die in Nederland aan het werk gaan en gebruikmaken van kinderopvang, kunnen nu kinderopvangtoeslag aanvragen. Ook maakt het kabinet het mogelijk dat Oekraïense vluchtelingen huurtoeslag kunnen krijgen. Om dit mogelijk te maken, bereidt het kabinet een wetwijziging voor. Voor beide toeslagen geldt dat de aanvragers wel moeten voldoen aan de reguliere voorwaarden. Bijvoorbeeld dat ze werken of een opleiding volgen (kinderopvangtoeslag) of een woning huren (huurtoeslag).

Financiën

De kosten voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne worden vergoed door de Rijksoverheid. Op 3 juni 2022 is de specifieke uitkering Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne gepubliceerd in de Staatscourant. Conform eerdere verwachtingen wordt via deze regeling compensatie uitgekeerd aan de gemeenten voor de gemaakte kosten. Voor compensatie via het normbedrag geldt een vergoeding van € 100,- per dag per gerealiseerd (opvang)bed. Daarnaast ken het Rijk enkele andere regelingen waarmee specifieke kosten die gemeenten moeten maken worden vergoed.

Eerder was een budget geraamd van € 3,4 miljoen, bestaande uit € 2,5 miljoen kosten voor de opvanglocaties en € 900.000 voor de verwachte kosten gerelateerd aan Stroomopwaarts en het uitkeren van leefgeld. Daarbij hebben we toen opgemerkt dat dit een eerste globale schatting van de kosten betrof.

Een nieuwe financiële inventarisatie leert dat we onze kosten uitkomen op € 3,7 miljoen. Dit is ook het bedrag dat we op basis van de vergoeding normbedrag aan compensatie verwachten te ontvangen van het Rijk voor de periode april tot en met december 2022, zodat een en ander voor de gemeente budgettair neutraal verloopt.

Het college heeft op 28 juni besloten 300.000 euro aan te ramen voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne via de Bestuursrapportage 2022 (Berap). Door de publicatie van de regeling en de zekerheid op compensatie kan de verhoging van de baten en lasten budgettair neutraal worden verwerkt.

Huisregels en tijdelijke terugkeer

De huisregels op de gemeentelijke opvanglocaties worden aangepast met het oog op de wensen van vluchtelingen om tijdelijk terug te keren naar Oekraïne voor bijvoorbeeld het bijwonen van een uitvaart, het inspecteren van huis of bezittingen of vakantie. Zij mogen hiervoor 2 weken elders verblijven zonder hun plek in de opvang kwijt te raken.

Tot slot

Met deze brief heeft u een actueel overzicht van de stand van zaken. Zodra zich nieuwe ontwikkelingen aandienen informeer ik u in een volgende brief. Heeft u tussentijds vragen over praktische zaken, dan is onze projectleider beschikbaar om u bij te praten.

Met vriendelijke groet,
de burgemeester van Schiedam,

C.H.J. Lamers